

εσθήματα

Κυριακή, 24 Αυγούστου 2014
6:35 μμ

Σημασία:

Ρούχα, ιμάτια

Η λέξη έσθημα απαντάται μόνο στον πληθυντικό σε Αρχαία ελληνικά και Βυζαντινά κείμενα.

Ομόηχο

Αίσθημα, αισθήματα αντίληψη, κατανόηση ενός πράγματος, αυτό που αντιλαμβανόμεθα με τις αισθήσεις. Η ερωτική σχέση είναι συναίσθημα (ευχάριστη ψυχική κατάσταση που προκαλείται από αισθήματα, παραστάσεις ή σκέψεις) και όχι αίσθημα όπως συνηθίσαμε να λέμε σήμερα*. Εκτός βεβαίως αν η ερωτική σχέση δεν αποσκοπεί παρά μόνον στην αφαίρεση των εσθημάτων και την αισθησιακή απόλαυση κοινώς [χαμούρεμα](#).

- * Πχ. «Είχε ένα αίσθημα με μια γειτονοπούλα » (δηλ. ερωτική, συναισθηματική σχέση). Η φράση «Είχε ένα αίσθημα με μια γουρουνοπούλα» αφορά σαρκική αισθησιακή σχέση κτηνοβάτη.

Εγκυκλοπαιδικά

Η εσθής και τα εσθήματα δεν αναφέρονται συχνά στην ομιλούμενη γλώσσα.

Η θρησκεία εορτάζει στις 2 Ιουλίου την Κατάθεση της Τιμίας **Εσθήτος** της Υπεραγίας Θεοτόκου

Η κατάθεση της Τιμίας Ζώνης της Υπεραγίας Θεοτόκου εορτάζεται στις 31 Αυγούστου

η αγία Σκέπη γιορτάζονταν τη 1η Οκτωβρίου, πήρε μετάθεση όμως για την 28η Οκτώβριου για λόγους μάρκετινγκ.

Τα εσθήματα της παναγίας χωρίστηκαν στα 3: εσθητα, ζωνη και σκέπη, με επιχειρηματική σκοπιμότητα. Ο κανονας είναι «διαίρει και είσπρατε επι 3»

Ο χαρακτηρισμός «τίμια » σημάνει πολύτιμη και συγκαλύπτει διαφορές ατιμίες.

Και οι τρεις εορτές ανήκουν στην κατηγορία των Θεομητορικών εορτών.

Κατάθεσις της Τιμίας Εσθήτος της Θεοτόκου,

2 Ιουλίου Ήχος γ΄. Θείας πίστεως.

Θείον ένδυμα, των οικτιρμών σου, και ιμάτιον, αθανασίας, την αγίαν σου Εσθήτα και έφθαρτον, τη κληρουχία σου Κόρη δεδώρησαι, εις περιποίησιν πάντων και σύναψιν. Όθεν Άχραντε, την θείαν αυτής κατάθεσιν, τιμώντες ευσεβώς σε μεγαλύνομεν.

Που πλέον ευρίσκεται ή ιερά Έσθήτα; «...Η εσθής της Θεοτόκου εν αργυρά επίχρυσω σορώ και εν ιδιαιτέρω παρεκκλήσιω. το όποιον εκαλείτο δια τούτο και «Αγία Σορός» κείμενον προς βορρά του Αγίου Βήματος, και κιτισθέν υπό Λέοντος του Μεγάλου. Η εσθής αυτή ήτις ονομάζεται και «Μαφόριον» εκ του εβραϊκού μαφορά δηλούντος σκέπασμα της κεφαλής, δεν ήτο κυρίως φόρεμα. Άλλα σκέπασμα - πέπλος, κεφαλής επικάλυμμα. Μαζί δε με' αλλά κειμήλια μετακομίσθη εκ Κωνσταντινουπόλεως εις Ευρώπη όπου εσώζετο εν τη "μονή των Τριβήρων" εν Γαλλία, ην δε εξ ερίων εύφθαρτων εξειργασμένον και ή κρίκη και ό στημων

κατασκευασμένης εις Ευρωπαϊκούς εσθίτες εν τη "μονή των Τριβήρων" εν Γαλλία, ην δε εξ ερίων εύφθαρτων εξειργασμένον και ή κρόκη και ό στημων ομοειδή και όμόχροα και αδιάλυτο επί τοσαύτους αιώνας.

Η Ιερά Εσθήτα από την Πόλη μετακομίσθη σε μονή της Γαλλίας προφανώς από τους Σταυροφόρους στην οποία και μάλλον υπάρχει.

Pasted from <<http://act-in-idios.blogspot.gr/2012/08/blog-post-5855.html#.UNCwrfqtGg>>

Εδώ πρόκειται για το δεύτερο ένδυμα της Παναγίας, που δώρισε πριν την κοίμησή της (το μαφόριο και το χιτώνα – γι' αυτό ήταν δύο τα ενδύματα, ενώ, αν ήταν ίδια, θα ήταν λογικό να είχε μόνο ένα & να είχε ήδη δώσει το άλλο σε κάποιον φτωχό). Έτσι επιβεβαιώνεται και η πληροφορία της παράδοσης περί δύο ενδυμάτων.

ΤΟ ΙΕΡΟ ΑΥΤΟ ΚΕΙΜΗΛΙΟ ΦΥΛΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΖΟΥΓΚΔΙΔΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ.

Σημείωση ΑΣ: Μετά την **κατάθελσιν** έγινε της **αναληψεωσ** από τους σταυροφόρους. Και πάνω που βρέθηκαν τρόποι χρονολόγησης κάθε υφάσματος εξαφανίστηκε οριστικώς ώστε να μην έχουμε το ίδιο φιάσκο με την σινδόνη του Ιησού, την Σινδονη του Τουρίνου που είναι του 1400 μ.Χ. !

Απολυτίκιον της Τιμίας Ζώνης

.. και ολιγον περι εσθήτος ... "Δυο στην τιμη του ενός".

31 Αυγούστου, Ήχος πλ. δ'.

Θεοτόκε αιεπάρθενε, των ανθρώπων η σκέπη, **Εσθήτα** και **Ζώνην** του αχράντου σου σώματος, κραταιάν τη Πόλει σου περιβολήν εδωρήσω, τω ασπόρω τόκω σου, άφθαρτα διαμείναντα. επί σοι γαρ και φύσις καινοτομείται και χρόνος. Διό δυσωπούμεν σε. Ειρήνην τη πολιτεία σου δώρησαι, και ταισ ψυχαίς ημών το μέγα έλεος.

Ετυμολογία:

Από το αρχ. **Εσθής** = ενδυμα ρούχο, ρούχα, ενδυμασία, αμφίεση, περιβολή, από το αρχ ρημα **έννυμι**: ντύνομαι με, ενδύομαι, βάζω πάνω μου, φοράω.

Εικόνες

Αναφορές

Aeschylus Trag. Atheniensis, *Persae*. {0085.012} [close](#)

κακῶν ὑπ' ἄλγους λακίδες ἀμφὶ σώματι (835)
 στημορραγοῦσι ποικίλων ἐσθημάτων.
 ἀλλ' αὐτὸν εὐφρόνως σὺ πρᾶνον λόγοις·
 μόνης γάρ, οἶδα, σοῦ κλύων ἀνέζεται.
 ἐγὼ δ' ἄπειμι γῆς ὑπὸ ζόφον κάτω.

Aeschylus Trag. Atheniensis, *Agamemnon*. {0085.015} [close](#)

ἐξ οὐρανοῦ δὲ κάπὸ γῆς λειμώνια (560)
 δρόσοι κατεψάκαζον, ἔμπεδον σίνος,
 ἐσθημάτων τιθέντες ἔνθηρον τρίχα.
 χειμῶνα δ' εἰ λέγοι τις οἰωνοκτόνον,
 οἷον παρεῖχ' ἄφερτον Ἰδαία χιών,
 ἢ θάλπος, εὐτε πόντος ἐν μεσημβριναῖς (565)
 κοίταις ἀκύμων νηέμοις εὐδοὶ πεσῶν·
 τί ταῦτα πενθεῖν δεῖ; παροίχεται πόνος·

Sophocles Trag., *Electra*. {0011.012} [close](#)

ἐν τοῖς ἐμαυτῆς τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς
 ζύνεμι, κάκ τῶνδ' ἄρχομαι κάκ τῶνδέ μοι
 λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει. (265)
 ἔπειτα ποίας ἡμέρας δοκεῖς μ' ἄγειν,
 ὅταν θρόνοις Αἴγισθον ἐνθακοῦντ' ἴδω
 τοῖσιν πατρώοις, εἰσίδω δ' ἐσθήματα
 φοροῦντ' ἐκείνῳ ταῦτά, καὶ παρεστίους
 σπένδοντα λοιβάς ἔνθ' ἐκείνον ὄλεσεν, (270)
 ἴδω δὲ τούτων τὴν τελευταίαν ὕβριν,
 τὸν αὐτοέντην ἡμῖν ἐν κοίτῃ πατρὸς
 ζὺν τῇ ταλαίνῃ μητρί, μητέρ' εἰ χρεῶν

Thucydides Hist., *Historiae*. {3.58.4}

εὐεργέτας γεννημένους διὰ παντός.
ἀποβλέψατε γὰρ ἐς πατέρων τῶν ὑμετέρων
θήκας, οὐς ἀποθανόντας ὑπὸ Μήδων
καὶ ταφέντας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐτιμῶμεν κατὰ ἔτος
ἕκαστον δημοσίᾳ **ἐσθήμασι** τε καὶ τοῖς ἄλλοις
νομίοις, ὅσα τε ἡ γῆ ἡμῶν ἀνεδίδου ὠραῖα,
πάντων ἀπαρχὰς ἐπιφέροντες, εὖνοι μὲν ἐκ
φιλίας χώρας, ξύμμαχοι δὲ ὁμαίχοις ποτὲ
γενομένοις. ὧν ὑμεῖς τούναντίον ἂν δράσαιτε μὴ
ὀρθῶς γνόντες.

**Καὶ μετὰ τοῦτο κατήλθεν ἐκ τοῦ σκουταρίου, καὶ
εἰτῆλθεν πάλιν ἐν τῷ τρικλίνω, ἐνθα ἐφόρυσεν τὰ
βασιλικά (88) καὶ ἐκεῖ ὁ ἐπίσκοπος ἐποίησεν εὐχὴν,**

Βασιλικά: Τα εσθήματα του Βασιλέως

Ο σχολιαστής του Βιβλίου "Περὶ τῆς τοῦ Βασιλείου Τάξεως" περιγράφει τὰ εσθήματα τοῦ αυτοκράτορα.
(συνήθως οἱ αυτοκράτορες δὲν εἶχαν συναισθήματα παρά μόνον εσθήματα)

(88) **ἐσθήματα.** φορέσας
στέφανον καὶ χλαμύδα βασιλικὴν ἄσπραν, ἔχουσαν
ταυλὴν χρυσοῦν, ἐν ᾗ ἐκ κεντητοῦ ἐγκεχάρακτο ἡ
εἰκὼν τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου, καὶ στιχάριον ἄσ-
προν ἔχον πλουμίᾳ χρυσοῦ καὶ εἰκόνα τοῦ βασιλέως.
Τὰ γὰρ τζαγγία αὐτοῦ ρουσία ἦσαν ἔχοντα μαργα-
ρίτας Περσικῶ σχήματι. Ὁμοίως ἡ ζώνη αὐτοῦ
χρυσῇ διὰ μαργαριτῶν. Ἐλαθεὶν δὲ παρὰ βασιλέως
δῶρα πολλά.

Φράση

Τῆς Παναγίας τα μάτια

Επιρρηματική έκφραση για δήλωση υπέρμετρου κόστους. Πχ. Μου κόστισε τῆς Παναγίας τα μάτια / ἡ πλήρωσα τῆς Παναγίας τα μάτια.

Αρχικά κλέβει τῆς Παναγίας τα μάτια. Καὶ ἐδῶ πρόκειται για τὰ **μάτια*** α ρούχα, τῆς Παναγίας που ἀποτελοῦν ἅγια λείψανα, καὶ σαν τέτοια ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ἐμπορίας ἀπὸ παπάδες, καλόγερους, σταυροφόρους κλπ.

Για τὰ μάτια (οφθαλμούς) τῆς Παναγίας, ἐπειδὴ τότε δὲν γίνονταν μεταμοσχεύεις, δὲν ὑπάρχει δηλωμένη τιμὴ. Οὐτὲ σώζεται τὸ πτώμα τῆς Παναγίας ὥστε νὰ πουληθοῦν τὰ μάτια τοῦ.

*)Τὸ φακεῶλιον (Ἁγία Σκέπη), ἡ Τιμία Ζώνη τῆς Παναγίας

